

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Голова приймальної комісії
проф. Безлюдний О.І.

_____ 2019 р.
«__» _____

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ «Основи фінансів»

*на базі ОКР молодший спеціаліст
з скороченим (нормативним) терміном навчання 2 р. і 10 м.*

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування

(денна та заочна форми навчання)

Умань-2019

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Проведення фахового вступного випробування в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини для студентів, що закінчили повний курс навчання за ОКР «молодший спеціаліст» і мають бажання продовжити освіту з метою отримання освітнього ступеня «бакалавр» зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування з скороченим (нормативним) терміном навчання два роки і десять місяців, здійснюється науково-педагогічними працівниками на підставі наказу ректора університету.

Під час фахового вступного випробування за допомогою комплексних завдань перевіряються знання вступників, а також вміння та навички, що визначені у освітньо-кваліфікаційній характеристиці молодшого спеціаліста.

Основною метою вступного екзамену з основ фінансів є перевірка знань та вмінь абітурієнтів.

Абітурієнт повинен **знати**:

- основні категорії фінансової науки, теоретичні основи і закономірності функціонування фінансової системи;
- мати системні уявлення про структуру і тенденції розвитку вітчизняного та світового фінансового ринку;
- механізм і принципи прийняття і реалізації економічних та управлінських рішень на мікро- і макрорівнях.

Абітурієнт повинен **вміти**:

- проявити володіння основними методологічними принципами пізнання і застосовувати їх для аналізу складних економічних процесів сучасності;
- самостійно і логічно викладати матеріал та вміти робити відповідні висновки та узагальнення;
- використовувати комп'ютерну техніку для розв'язання фінансових задач у якості користувача;
- використовувати методи фінансового аналізу різних мікро- і макропроцесів;
- набувати нових знань, застосовуючи сучасні інформаційні освітні технології.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ знань і вмінь вступників

	Кількість балів	Кількість правильних відповідей
Склав	Високий рівень	
	200,0	50
	192,0 – 196,0	48 – 49
	180,0 – 188,0	45 – 47
	Достатній рівень	
	172,0 – 176,0	43 – 44
	160,0 – 168,0	40 – 42
	152,0 – 156,0	38 – 39
	Середній рівень	
	140,0 – 148,0	35 – 37
	132,0 – 136,0	33 – 34
	120,0 – 128,0	30 – 32
	Низький рівень	
	112,0 – 116,0	28 – 29
	104,0 – 108,0	26 – 27
	100,0	25
Не склав		
	0 – 99,0	0 - 24

СТРУКТУРА ОЦІНКИ

Вступне випробування з основ фінансів відбувається у формі тестів. Результат вступного випробування оцінюється за шкалою від 0 до 200 балів. За кожну правильну відповідь тестового завдання (50 завдань) вступнику нараховується 4 бали. Мінімальна прохідна кількість балів, необхідних для вступу, становить 100.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1. Економічна сутність, класифікація, склад і структура бюджетних видатків.
2. Економічна сутність і необхідність страхування. Специфічні ознаки і функції страхування.
3. Сутність дефіциту бюджету та причини його виникнення.
4. Фінансовий ринок як економічна категорія, його суспільне призначення, роль у розподільчих процесах. Функції фінансового ринку.
5. Фінансова політика як складова економічної політики держави. Завдання фінансової політики.
6. Економічна сутність і призначення бюджету.
7. Фінансові ресурси підприємств, їх сутність і значення.
8. Зміст і призначення фінансового контролю, його види, форми і методи
9. Об'єктивна необхідність, економічна сутність, ознаки і функції податків.
10. Поняття страхового ринку і його інфраструктура. Зв'язок страхового ринку з фінансовим ринком.
11. Бюджетний устрій і бюджетна система: поняття, основи та принципи побудови.
12. Кредитний ринок і ринок цінних паперів, їх структура, суб'єкти й інструменти.
13. Характерні ознаки фінансів та фінансових відносин.
14. Структура доходів бюджету, їх динаміка і тенденції розвитку. Фактори, що впливають на структуру бюджетних доходів.
15. Місцеві фінанси, їх сутність і значення в економічному та соціальному розвитку регіонів.

16. Характеристика джерел фінансування бюджетного дефіциту, наслідки застосування кожного з них. Шляхи скорочення розміру дефіциту.
17. Прибуток підприємства: його роль, формування, розподіл та використання в умовах сучасної системи оподаткування.
18. Характеристика основних податків податкової системи України.
19. Сутність бюджетного дефіциту і його види. Причини виникнення бюджетного дефіциту.
20. Інститути інфраструктури та професійні учасники як суб'єкти фінансового ринку.
21. Фінансова система України, її основні підсистеми та ланки.
22. Доходи і витрати суб'єктів господарювання. Порядок розподілу грошових надходжень від реалізації продукції, робіт і послуг.
23. Правове регулювання фінансових відносин. Взаємозв'язок фінансового права і фінансової політики.
24. Суб'єкти фінансового ринку. Місце і роль держави на фінансовому ринку.
25. Фінанси як економічна категорія: сутність, ознаки і функції.
26. Сутність дефіциту бюджету та причини його виникнення.
27. Фінансовий ринок як економічна категорія, його суспільне призначення, роль у розподільчих процесах. Функції фінансового ринку.
28. Характеристика загальнодержавних позабюджетних цільових фондів, створених в Україні.
29. Фінансова політика як складова економічної політики держави. Завдання фінансової політики.
30. Фінансові ресурси підприємств, їх сутність і значення.
31. Інвестиційна складова фінансової безпеки держави.
32. Характеристика загальнодержавних позабюджетних цільових фондів, створених в Україні.

33. Доходи і витрати суб'єктів господарювання. Порядок розподілу грошових надходжень від реалізації продукції, робіт і послуг.
34. Структура бюджетних видатків, їх динаміка і тенденції розвитку.
35. Макроекономічні наслідки бюджетного дефіциту.
36. Характеристика фінансових важелів (фінансових показників, фінансовим норм і нормативів, фінансових стимулів і санкцій, фінансових лімітів і резервів) як складових фінансового механізму.
37. Структурні елементи (інструменти) державного фінансового менеджменту: фінансовий контроль, фінансове планування і прогнозування.
38. Кредитний ринок і ринок цінних паперів як основні складові фінансового ринку.
39. Основні концепції збалансованості бюджету.
40. Економічна сутність, функції і призначення державного кредиту.
41. Механізм застосування державних запозичень.
42. Державне управління фінансами в Україні.
43. Перестраховування і співстраховування, їх сутність і організація.
44. Державний кредит і державні запозичення, їх класифікація.
45. Інститути інфраструктури та професійні учасники як суб'єкти фінансового ринку.
46. Характеристика загальнодержавних позабюджетних цільових фондів, створених в Україні.
47. Складові державного фінансового менеджменту: податковий менеджмент, бюджетний менеджмент і борговий менеджмент.
48. Сутність і види державного боргу (поточний і капітальний, внутрішній і зовнішній).
49. Наслідки зростання державного боргу.
50. Методи управління державним боргом.
51. Форми внутрішніх державних запозичень. Класифікація державних позик.

52. Суб'єкти, об'єкти і зміст фінансових відносин на мікро- і макрорівні.
53. Фінансовий механізм, його складові елементи.
54. Зв'язок фінансового механізму з фінансовою політикою.
55. Завдання фінансової політики.
56. Фондова біржа, та її роль на ринку цінних паперів.
57. Ринок цінних паперів його структура та класифікація.
58. Банківська система України та особливості її функціонування.
59. Поняття, цілі й напрямки діяльності підприємства.
60. Правові основи функціонування підприємства.
61. Суб'єкти і види підприємницької діяльності.
62. Сутність і функції процесу управління.
63. Поняття, склад і структура інвестицій.
64. Стратегія розвитку підприємства.
65. Основні етапи процесу бізнес-планування.
66. Управління витратами на підприємстві.
67. Класифікація витрат виробництва.
68. Прибуток як економічна категорія.
69. Формування й використання прибутку.
70. Сімейний бюджет, структура доходів та їх використання.
71. Заробітна плата: суть, форми, організація.
72. Економічні кризи: суть, види, причини, наслідки.
73. Сутність бюджетного дефіциту його види. Причини виникнення бюджетного дефіциту.
74. Сутність і види державного боргу. Причини його виникнення і наслідки зростань.
75. Інституційна структура фінансового ринку і ринку фінансових послуг.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Глущенко В. В. Фінанси у рисунках, схемах і таблицях : навчальний посібник для ВНЗ : рек. МОН України / В. В. Глущенко, А. С. Глущенко, О. В. Глущенко. – Львів : Магнолія – 2006, 2015. – 344 с.
2. Івашко О.А. Теорія фінансів : навч. посіб. / О. А. Івашко ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Вежа-Друк, 2014. – 403 с.
3. Кремень О. І. Фінанси : навчальний посібник / О. І. Кремень, В. М. Кремень. – К. : Центр учбової літератури, 2017. – 416 с.
4. Стойко О. Я. Фінанси : навч. посіб. / О. Я. Стойко, Д. І. Дема ; за ред. канд. екон. наук, доц. О. Я. Стойка. – К. : Алерта, 2014. – 431 с.
5. Фінанси : навч. посіб. / за наук. ред. А. В. Базилюк. – К. : Кондор, 2014. – 348 с.
6. Фінанси : навч. посіб. / Баранова В. Г. [та ін.] ; [за заг. ред. Баранової В. Г.] ; Одес. нац. екон. ун-т. – Одеса : Атлант, 2015. –
Ч. 1. – 344 с.
Ч. 2. – 309 с.
7. Фінанси (державні, корпоративні, міжнародні) : підруч. для студентів ВНЗ / В. О. Онищенко [та ін.] ; [за ред. В. О. Онищенко] ; Полтав. нац. техн. ун-т ім. Юрія Кондратюка. – Київ : Центр учбової літератури, 2016. – 599 с.

Затверджено на засіданні кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки (Протокол №8 від 13.02.2019 р.)

Голова фахової атестаційної комісії

М.А. Слатвінський